

LASTELE

1. 1697. aastal ilmus Prantsusmaal moraliseeriv raamat, mille peategelane pidi oma traagilise saatusega olema hoiatavaks näiteks, milleni kombelõtv elu viia võib. Tuntud rahvajuttude tegelane oli kirjapandud versioonis linnas liiderdamisega silma paistnud, seejärel pöördunud tagasi oma juurte juurde maale, kuid sealgi polevat ta suutnud oma elustiili oluliselt muuta. Traagiline lõpp saabus metslooma läbi, kellega peategelane peale kannibalistlikku rituaali alasti linade vahel aega veetis. Nimetage teos või peategelase nimi.

2. Kes on see mudilaste seas populaarne multifilmitegelane, kelle tegemisi võib leida veebis aadressilt www.lastekas.ee?

3. Kui Ukraina ulmekirjanikult Boriss Šternilt küsiti, milline oli tema esimene läbi loetud ulmeraamat, vastas tuntud lõuapoolik nii: “See oli üks fantastiline kriminull nelja tapmiskatse ja ühe mõrvaga. Seniajani vaimustab. Soovitan soojalt.” Mis teosest on jutt?

Vihje: Tõenäoliselt on tegu tuntuima veneaegse mudilastejutuga.

4. Millise loote kehaosa uuringutega tehakse 12-14 rasedusnädalal kindlaks kas lootel on geneetilisi väärenguid?

5. Kuidas nimetatakse rahvusvahelist laste turvatoolide turvavööta autoistme külge kinnitamise standardit?

SPORT

6. 2011. aasta MM-il jõudis Maris Mägi 400 m poolfinaali. Kes oli aga eelmine Eesti sportlane, kes samal ajal suurvõistlustel nii kaugel jõudis? Talle kuulub Eesti rekord naiste 400 m jooksus, ta oli ka kiire 200 m jooksja.

7. Kui Juha Mieto kaotas sajandiksekundiga Lake Placidi olümpial Thomas Wassbergile, siis oli selle nimega mees kolmas. Lisaks sai ta samalt olümpialt hõbemedali 4X10 teatesõidus. Tema naine säras 4 medaliga 1982. aasta Holmenkolleni MM-il. Viimane (naise) MM medal pärineb 1985ndast aastast. Milline on nende ühine nimi?

8. Milline taim on peamine (teadlikult kujundatava) tänapäeva jalgpallimuru komponent?

9. See mitmekülgne eestlane (1873-1965) oli rohkem või vähem tuntud kui kirjanik, luuletaja, ajakirjanik, sportlane, poliitik, karskusliikumise aktivist, spordiorganisaator, harrastusnäitleja, amatöörarheoloog ja paranähtuste uurija ning rahvaravitseja. Tema rammukatsumine Lurichiga olevat lõppenud tõsimeelse viigiga. Tavaliselt kasutatakse temast rääkides sõna grafomaan, sest kriitikutele mitte kõige paremaid hinnanguid kogunud raamatuid jõudis ta aastatel 1900-1933 avaldada vähemalt 117. Sellele lisanduvad ca 10000 luuletust ja sadu artikleid tollases ajakirjanduses. Mees avaldas oma loomingut iseenda kirjastuses ja ei pööranud kriitikutele vähematki tähelepanu. Kes?

10. Üks Soome härrasmees asutas 1905. aastal Tampere poe, mis müüs raudvoodeid, õmblusmasinaid ning jalgrattaid. Aastal 1952 hakkas sellesama härrasmehe nime kandev firma Hankos ise jalgrattaid tootma ja teeb seda tänapäevani. Praeguseks on see firma tuntud oma väga kvaliteetsete, vastupidavate ja lihtsa disainiga rataste poolest. Mis nime see firma kandis ja kannab ka praegu?

KAUNID KUNSTID

11. Elektroonilise muusika eestvedaja helilooja Sven Grünberg pani Eestimaal proge-liikumisele aluse grupiga, mis tegutses aastatel 1974-1976 ja mängis peamiselt pikemaid kompositsioone. Grünberg oli bändis nii helilooja, laulja kui ka instrumentalist. Tegemist oli esimese proge-bändiga Nõukogude Liidus.

Mis nime kandis see bänd?

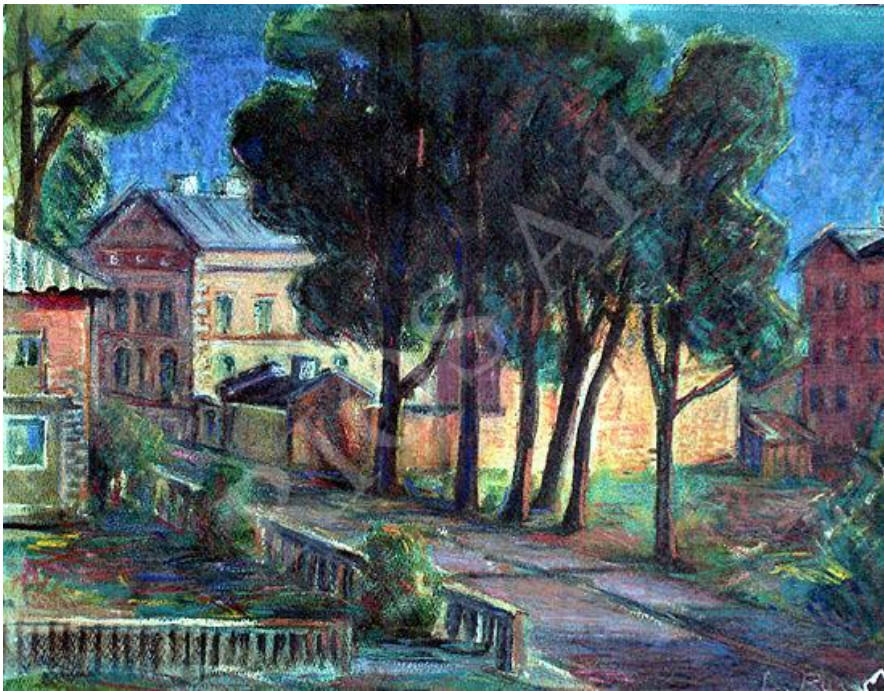
12. Seda tenorit (1911-1960) kutsuti „Rootsi Carusoks“. Ta esines regulaarselt nii Metropolitan Operas kui ka tähtsamates Euroopa ooperimajades. Debüüdi lavalaudadel tegi juba 4-aastaselt. Grammy 1959. aastal parima klassikalise vokaalsolisti kategoorias. Üle 50 erineva ooperirolli. Ooperisolistid on ka tema poeg ja pojapoeg.

1960. aastal sai Londoni Royal Opera House's enne La Boheme etendust infarkti, kuid esines sellele vaatamata. Kellest on jutt?

13. Selle ooperi tegevus toimub 17. ja 18. juunil 1800 Napoleoni vägede poolt vallutatud Roomas. Cesare Angelotti, Rooma Vabariigi aegne konsul ja nüüdne poliitvang, on armunud ooperi nimeitegelasse. Angelotti mõistetakse surma, tema armastatu püüab teda päästa. Lõpp on kurb nagu olema peab, mees lastakse maha ja naine hüppab kindlusemüüri alla. Esietendus oli 14.01.1900. Osa ooperi ühest kuulsamast palast, *Elucevan le stelle*, mida surmamõistetute esitab tund enne hukkamist, kõlab ka kultusfilmis „Mehed ei nuta“. Mis ooperist käib jutt?

14. See kunstnik elas aastatel 1915-1977. Ta õppis aastail 1935-44 "Pallases" A. Vabbe käe all, esines õlimaalide ja akvarelliga alates 1940. aastast. Tuntud on ka tema poeg Indrek Hirv, kuid pigem luule kui kunsti vallas.

Mis nime kandis selle pildi <all vasemal> autor?

15. See 1964. aastal sündinud vabakutseline fotograaf on õppinud ERKis teatrikunstnikuks, kuid tegutsenud ka pedagoogi, graafilise disaineri, ajakirjaniku, raadio- ja kirjutava pressu toimetaja, saatejuhi, keraamiku, programmijuhi ja ka fotograafina. Nüüdseks ongi ta spetsialiseerunud peamiselt fotograafia. Kes on see kõrvaloleval pildil olev fotograaf, kelle retrostiilis akti te fotol <ülal paremal> näete?

NÄORAAMAT

16. Pildilolev mees <pilt vasakul> on ainus indiaanipealik, kes on võitnud USA vastu sõja - sõja aastatel 1866-68, mis kannab tema enda nime ja on tuntud ka nimede Bozemani sõda ja Powder Riveri sõda all. Fort Laramie rahuleppe tulemusel jättis USA juba valmis ehitatud fortid maha ja viis sõdurid lakotade maadelt minema. Ekslikult kõigi siuude ülempealikuks loetud mees oli lakotade pealik kuni oma surmani 1909. aastal, tema järeltulijad on seda tiitlit enda käes hoidnud tänapäevani ning ta on kantud ka Nebraska Kuulsuste Halli. Kes?

17. Kes on pildil? <pilt keskel>

18. Mis nimega tegelane Harry Potteri filmist on pildil <pilt ülal paremal>? Sarnasus Putiniga on ilmselt juhuslik.

19. Kes on pildil?

Sarnasus Staliniga ei pruugi olla juhuslik.

Küsimus19

Küsimus 20

20. Kes on pildil?

MAAILM JA MÕNDA 1

21. See loom toodi Euroopasse 1876. aastal. 100 aastaga on temast saanud üks olulisemaid kahjurliike Euroopas, eriti paistab ta metsakahjurina silma Itaalias ja Suurbritannias, näiteks Suurbritannias on ta kuulutatud tähtsusele teiseks kahjuriliigiks üldse. 1999. aastal võeti lausa EL tasandil vastu resolutsioon piirata antud liigi edasist levikut. Eestisse ta veel jõudnud ei ole ja jumal olgu tänatud selle eest, sest oma Euroopa sugulasliigi arvukusele mõjub ta katastroofiliselt. Mis loom?

22. Peale Vatikani omab Rooma linnas eksterritoriaalset staatust ka palee aadressil Via Condotti 68. Selle asukatel on olemas isegi oma lipp, vapp, pass, raha (scudo), postmargid, auto numbrimärgid ning vaatleja staatus ÜROs. Tal on diplomaatilised sidemed 104 riigiga (teiste seas Euroopa Liidu, Venemaa ja Brasiiliaga). Eestiga sidemed puuduvad. Millest on jutt?

23. Mida sümboliseerib meie lõunanaabrite lätlaste riigivapil olev greif?

Vihje: sama hästi võiks see olla ja sedasama tähendada ka Eesti vapil.

24. Kuna Palamuse kiriku tornist paistsid igas suunas elektrijuhtmed, siis filmiti "Kevade" kirikutorni stseenid ühes teises kirikus. Kirik on pühendatud Neitsi Maarjale. Väidetavalt on selles kohas kirik olnud juba aastal 1220. Asetseb Friedenthali ja surnuaia lähedal Vanamõisas ja on ehitatud aastatel 1755-56. Kiriku teeb ainulaadseks rokokoo stiilis karikakujulise korpusega kantsel. Mis kirik?

25. Kui Austria Ungari muudeti kaksikmonarhiaks, siis nende sisemine piir jooksis peamiselt mööda kahte jõge. Üks

neist eraldab ka täna Alam-Austria liidumaad Burgenlandi liidumaast, teine Austria ja Slovakkia piirijõgi, mis ühineb Doonauga Bratislava lähistel. Nimetage need 2 jõge.

PUHAS ULME

26. Milline tegelaskuju on pildidel Edward Furlongi, Nick Stahli, Christian Bale ja Thomas Dekkeri kehastatuna?

27. See relv on pärit Indiast, kus ta oli jumal Višnu püha relv. See kuulub tänini sikhide rahvusliku relvastuse juurde. Selle relva virtuooslik kasutaja oli ka sõjaprintsess Xena. Mis relv?

28. See 1330-1418 elanud prantslane on tuntud kui legendaarseim alkeemik, väidetavalt nii kõiki metalle kullaks muutva Tarkade Kivi kui surematuse tagava Elueliksiiri avastaja. Tema siiani püsti seisev kodumaja on Pariisi vanim kivihoone. Tänu oma reputatsioonile on ta ka küllaltki sage tegelane mitmesugustes ulmekates (näiteks nagu esimeses Harry Potteri raamatus), eesti keeles ilmuv (hetkel pooleliolevas) Michael Scotti romaanisarjas on ta lausa nimegelane. Kes?

29. Õudusfilmidesse on inimlihanäljas ringikondava zombi kontseptsioon laenatud enam-vähem tervikuna voodoo'st. Aga filmindus-kirjandus vaatab hoolikalt mööda tõsiasjast, et vähemalt voodoos ronib zombi kenasti hauda tagasi, kui talle midagi sisse sööta. Seda "midagit" on juba vähemalt roomlaste ajast peale loetud tõhusaks kurjade vaimude peletajaks, muuhulgas on see oluline komponent ka kõiksugu pörguliste iseäranis hävitavalt mõjuvas kristlikult pühitsetud vees ning seda võib kindlasti leida ka igas kodus. Mis mõjuv tõrjevahend see on?

30. Pildilolev mees tuli Dana Scully partneriks Fox Mulderi asemele "Salatoimikute" 8ndast hooajast alates. Tema muude tegemiste seas tuleb kindlasti mainida T-1000 rolli "Terminaator-2"s. Nimetage näitleja nimi ja tema rolli nimi "Salatoimikutes".

MAAILM JA MÕNDA 2

31. Milline Eesti kirjanik on üllitanud järgmised elevust tekitava pealkirjaga teosed:

"Torti ja aborti" (2007), "Vägistatud jäämägi" (2006), "Otsin naist: koledatel, vaestel, vanadel ja kiimalistel mitte tülitada" (2004)? Ta on kuulunud kirjanduslikku rühmitusse Hirohall ja Tartu Noorte Autorite Koondisesse. On põhjustanud oma väljaütlemistega paljudele meelhärmi, muuhulgas on ta andnud välja tühjade lehekülgedega raamatu ja otsinud Hando Runneli loomingust eesti gayluulet. KES?

32. Revolutsionäärinimi Stalin tuli kasutusele kirjandusliku pseudonüümina 1912. aastal. Esialgu kirjutas tulevane generalissimus oma varjunime alati koos initsiaaliga, hiljem see täht nime eest kadus. Mis on kodanik Stalini eesnimi (mõeldud pole muidugi Jossifit) esitäh?

33. USA sõjalised aktsioonid Ladina - Ameerikas, mille põhimotiivid olid majanduslikku laadi, kannavad küsitavat ühisnimetajat. Nimekirja kuuluvad teiste hulgas interventsioonid Kuubasse ja Puerto Ricosse aastal 1898, okupatsioon Nicaraguas aastatel 1912-1933 ja Haitil 1915-1934, samuti sõjalised aktsioonid Dominikaani Vabariigis, Hondurases ja Mehhikos. Milline on see nimetus?

34. See USA president oli rikas plantaator ja orjapidaja. Äkilise iseloomu ja sõjaväelise taustaga mehele meeldis pidada duelle, mis nii mõnelegi tema oponendile surmavalt lõppesid. Ta abiellus naisega, kelle eelmine abielu oli lahutamata ning lehestus 2 nädalat peale presidendiks valimist. Ta oli esimene USA president, kellele korraldati atentaadikatse, mis aga ebaõnnestus, kuna niiske ilma tõttu oli püssirohi mõlemas temale suunatud püstolis märgunud ja laskusid ei kõlanud. Kes?

35. 20. sajandi kosmoloogias oli Universumi lõpuks 2 alternatiivset stsenaariumi: Big Freeze (Suur Külumumine), mis pidi aset leidma juhul kui Universumis ei ole piisavalt ainet, et peale esialgset paisumist algaks gravitatsiooniline kokkutõmbumine. Selles variandis oleks umbes 10^{100} aasta pärast, peale mustade aukude aurustumist Dawkinsi kiirguse tagajärjel kogu aine ühtlaselt jaotunud nii umbes tihedusega 1 osake miljonite kuuparsekite kohta).

Teine stsenaarium oli Big Crunch (Suur Krõps), mille kohaselt on ainet piisavalt palju, et paisumine asenduks kokkutõmbumisega, mis mingi aja jooksul viiks uuesti Suure Paugu aegsete tihedusteni ja seejärel singulaarsuse tekkeni.

2003. aastal, peale universumi kiireneva paisumise avastamist, muutus aktuaalseks kolmas võimalik stsenaarium, mille kohaselt tume energia põhjustab jätkuvalt kiireneva paisumise ning seega muutuvad kõik kaugused lõpliku aja jooksul lõpmata suureks. Robert Caldwelli hüpoteetiliste arvutuste järgi käitaks Universum siis nagu lõhkev õhupall: galaktikad laguneksid 60 miljonit aastat enne lõppu, tähed ja planeedid laguneksid kolm kuud enne ning kõik lõppeks aatomite purunemisega Universumi elu viimasel sekundil.

Kuidas seda kolmandat stsenaariumit nimetatakse ?

KIIRE LÕPPMÄNG

36. Neljapäev, Suur Reede, Vaikne Laupäev, Ülestõusmispüha, Markusepäev
Täida punktiir.

37. Mis oli sügisel Tartus toimunud Eesti Teatri Festivali DRAAMA 2011 pealkiri?
... teater.

38. Reguleeritavate hindadega kaupu on Eestis vähe.
01.01.11 langetati selle hinda 6%.
01.07.11 tõsteti 33% .
Millisest kaubast on jutt?

39. Millisel mandrilaama plaadil me hetkel asume?

40. Milline on ainus üle 10 miljonilise elanikkonnaga kristlik riik, kus on abielulahutus seadustamata?

VASTUSED mängule 02.11.2011

1. Charles Perrault „ *Petit chaperon rouge*“ - Punamütsike.
2. Pukanuta
3. Muinasjutt kakukesest
4. Kuklavolt
5. ISOFIX
6. Egle Uljas
7. Aunli (Ove ja Berit)
8. Aas-nurmikas
9. Anton Suurkask
10. HELKAMA
11. MESS
12. Jussi Björling
13. Puccini „Tosca“
14. Louis Pavel (ka Lui Paavel või Luis Paavel)
15. Mats Õun
16. Punane Pilv
17. Lumumba, Kongo DV esimene peaminister
18. Dobby
19. Nikolai Mihhailovitš Prževalski
20. Eesti laskur Londoni olümpial Anžela Voronova
21. Ameerika hallorav
22. Malta Ordu
23. Liivimaa
24. Torma
25. Leitha ja Morava
26. John Connor, kõigi terminaatorite sihtmärk number 1
27. Tšakram
28. Nicholas Flamel
29. Tavaline lauasool
30. Robert Patrick, roll John Doggert
31. Sven Sildnik ehk Kivisildnik
32. K. (nimest Koba) Stalin
33. Banaanisõjad
34. Andrew Jackson
35. Big Rip (Suur Rebenemine)
36. Suur
37. Allkirjaga
38. Taara
39. Baltika
40. Filipiinid

Küsimused: Rauno Pärnits, Kalle Klauks, Ants Vihmand, Marge Pärnits, Ants Särgava = võistkond Muster